

I notatet konkluderes det bl.a., at fuld dansk tiltrædelse af Den Økonomiske og Monetære Unions tredje fase med den fælles valuta nødvendiggør en anvendelse af den særlige bestemmelse i grundlovens § 20 om overladelse af beføjelser til mellemfolkelige myndigheder. Det konkluderes endvidere, at anvendelse af § 20 er tilstrækkelig som grundlag for dansk tilslutning. Det betyder, at tiltrædelse kan ske uden en ændring af grundloven.

Justitsministeriet har i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse vurderet disse konklusioner i lyset af retskilder, der er kommet efter udarbejdelsen af notatet, herunder navnlig de principielle udtalelser om § 20, som er anført i Højesterets dom af 6. april 1998 i den såkaldte Maastricht-sag.

Justitsministeriets vurdering er fortsat, at anvendelse af § 20 er nødvendig og tilstrækkelig som grundlag for dansk tilslutning. Der henvises til Justitsministeriets notat af 25. april 2000 om visse forfatningsretlige spørgsmål ved dansk tiltrædelse af Den Økonomiske og Monetære Unions 3. fase med den fælles valuta. Notatet er samtidig med lovforslagets fremsættelse fremsendt til Folketinget.

Det anførte indebærer, at Danmarks tilslutning kun kan ske under iagttagelse af den særlige procedure i § 20, stk. 2, d.v.s. med 5/6 flertal i Folketinget eller efter afholdelse af folkeafstemning, jf. grundlovens § 42. Uanset om der opnås et flertal på 5/6, vil regeringen i overensstemmelse med aftalen mellem de 7 partier sikre, at spørgsmålet om Danmarks tilslutning til den fælles valuta bliver forelagt folketingsvælgerne til godkendelse eller forkastelse efter reglerne i grundlovens § 42. Regeringen planlægger, at folkeafstemningen vil finde sted den 28. september 2000.

Hvis der ved folkeafstemningen konstateres et flertal for dansk tilslutning til euroen, vil regeringen meddele ECOFIN-Rådet, Europa-Kommissionen og ECB, at Danmark ønsker at deltage i euroen. Herefter vil procedurerne for optagelse i euroen begynde efter traktatens artikel 122.

Europa-Kommissionen og ECB udarbejder hver sin rapport om Danmarks opfyldelse af kriterierne for at deltage i euroen. Herefter kan ECOFIN-Rådet vurdere, hvorvidt Danmark opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af euroen og anbefale sine konklusioner til Rådet i dets sammensætning af stats- og regeringschefer, som skal bekræfte optagelsen af Danmark i euroområdet.

Betingelserne af økonomisk og lovgivningsmæssig art består i

- * budgetunderskud på højst 3 pct. af BNP og en offentlig gæld på højst 60 pct. af BNP eller faldende mod 60 pct. af BNP,
- * valutakursstabilitet samt
- * at dansk lovgivning, herunder Nationalbankloven, skal være forenelig med traktatens bestemmelser for lande, der deltager fuldt ud i tredje fase med den fælles valuta.

Danmark har siden 1995 opfyldt alle konvergenskriterierne bortset fra, at inflationen i Danmark i januar-februar 2000 lå over kriteriet. De seneste opgørelser viser dog, at Danmark igen i marts 2000 opfyldte kriteriet. Selvom den danske inflation fluktuerer omkring kriteriet, vil der ikke være behov for at ændre den økonomisk-politiske linje for, at Danmark vil kunne deltage i den fælles valuta euroen fra den 1. januar 2002.

Det er forventningen, at den tekniske omstilling i den finansielle sektor og Danmarks Nationalbank vil kunne tilrettelægges således, at Danmark vil kunne deltage i euroen fra den 1. januar 2002. På tidspunktet for optagelsen fastlåses omregningskursen mellem danske kroner og euro. Danmark vil dermed deltage i - og have indflydelse på - alle dele af det pengepolitiske og det økonomisk-politiske samarbejde i EU.

I lyset af dette forløb vil indførelsen af eurosedler og -mønter formentlig kunne finde sted fra den 1. januar 2004. Ombytningen af danske kroner med euro vil kunne ske på mellem 4 uger og 2 måneder. Selvom kronesedler og -mønter ikke længere vil være legalt betalingsmiddel, vil det blive foreslået, at der bliver mulighed for i mindst 30 år at veksle de danske kronesedler og -mønter til euro i Danmarks Nationalbank. Elementerne i en overgang til euroen i Danmark er beskrevet i »Redegørelse for overgang til euroen i tilfælde af dansk deltagelse«, Økonomiministeriet, 1999.

I forbindelse med en dansk tilslutning til euroen skal der tages stilling til valutaforholdene på Færøerne og i Grønland. Hvis euroen ønskes anvendt på Færøerne og i Grønland, skal spørgsmålet drøftes med Europa-Kommissionen, ECB og eurolandene. Der er allerede i dag eksempler på, at områder uden for EU med snæver tilknytning til et land, der deltager i euroen, har fået adgang til at anvende euroen. I øvrigt fastslår protokol 22 vedrørende Danmark, at ESCB-stattens artikel 14 vedrørende de nationale centralbanker ikke berører Nationalbankens ret til at udføre sine nuværende opgaver vedrørende de dele af Kongeriget Danmark, der ikke er en del af EU, d.v.s. Færøerne og Grønland.

* lav inflation og lav rente,